

Toimintaohje syrjintä-, häirintä- ja kiusaamistilanteita varten

1. Opettaja puuttuu tilanteeseen, ja kertoo, että kiusaaminen ei ole hyväksyttyä. (Myöhemmin voi vedota kuviskoulun ja ryhmän turvallisemman tilan periaatteisiin.)

2. Opettaja selvittää, mitä on tapahtunut.

- Joskus tilanne voi olla niin epämääräinen, että koko ryhmän kanssa keskustelu on hyväksi tilanteen selkeyttämiseksi.
- Jos osapuolet ovat selvillä, opettaja keskustelee heistä jokaisen kanssa erikseen ja selvittää, mitä on tapahtunut.
- Opettajan on hyvä kirjata muistiin tapahtumien kulku ja keskustelut.

3. Opettaja sopii oppilaiden kanssa, ketkä asiaa selvittävät ja kuinka tilanteesta jatketaan eteenpäin.

- Tarvitaanko avuksi muita aikuisia, rehtoria tai huoltajia? Tähän vaikuttaa tilanteen vakavuus ja opettajan mahdollisuudet käyttää aikaa tilanteen sovitteluun oppitunnin yhteydessä.
- Voidaanko saman tien tilanteen selvittyä löytää yhdessä ratkaisu ja sopia siitä, kuinka jatkossa toimitaan? Jos ratkaisu saadaan tehtyä, voidaan tehdä yhteinen selkeäsananainen sopimus, joka vahvistetaan allekirjoittamalla tai lyömällä kättä päälle. Kaikkien osapuolten on oltava selvillä siitä, mitä on sovittu.
- Opettaja seuraa sopimuksen pitävyyttä ja tarkistaa tilanteen keskustelemalla jonkin ajan kuluttua uudelleen erikseen tilanteen osapuolten kanssa.

4. Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajiin, jotta he tietävät mitä on tapahtunut ja mitä on sovittu. Opettaja on yhteydessä myös rehtoriin, jotta hänkin on asiasta tietoinen. Opettaja kertoo oppilaille, että viesti asiasta lähtee kotiin ja rehtorille.

5. Tarvittaessa rehtori kutsuu kiusaajan ja kiusatun sekä heidän huoltajansa yhteiseen keskusteluun koululle.

6. Tilannetta seurataan ja asiaan puututaan nopeasti uudestaan, jos yhdessä sovittu ei pidä ja kiusaaminen ei lopu. Silloin mietitään uudelleen, tarvitaanko huoltajat ja rehtori mukaan selvittämiseen.